

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-05-10
Besvaras senast
2024-05-15 kl. 12.00

Till utbildningsminister Mats Persson (L)

2023/24:887 Samverkan mellan svenska och iranska lärosäten

Sedan länge har Säkerhetspolisen varnat för spioneri mot Sverige från Iran. Därtill vet vi att den iranska islamistegimen dels sysslar med ett omfattande förtryck av sin egen befolkning och dels är en viktig allierad till andra hänsynslösa regimer, såsom den ryska, varför de också bidrar till det brutala kriget mot Ukraina. Mot bakgrund av detta finns det goda skäl till att inte bara rikta sanktioner mot ansvariga för detta utan även att vara försiktig när det kommer till kontakter med iranska aktörer.

Trots detta står det nu klart att det pågår flera utbytesprogram mellan svenska universitet och motsvarigheter i Iran, vilket innebär att forskning som bedrivs i Sverige ligger öppen för den regimens spionage. Organisationen Uani har bland annat kunnat vittna om dokument som visar hur det ökända revolutionsgardet (IRGC), som enligt Sveriges riksdag med flera församlingar är att betrakta som en terrororganisation, har total insyn i de iranska universitetens internationella samarbeten. Med andra ord innebär det att svenska universitet bidrar till ett samarbete med en iransk terrorgrupp som har till syfte att förvärva kunskap som kan användas hos islamistregimens försvar.

Enligt Uani kommer forskningen att användas för ”fientlighet mot fiender på vägen till att uppnå de vetenskapliga försvarsmålen för den islamiska revolutionen”. Det rör sig således om ett tydligt hot mot vårt samhälle och mot hela den demokratiska världen.

I dag ligger ansvaret för att den befintliga säkerhetsskyddslagen efterföljs hos de aktuella universiteten. Med andra ord ska svenska lärosäten göra en ytterst komplicerad bedömning när de är involverade i en synnerligen säkerhetskänslig verksamhet. Att det är på detta sätt kan ses som märkligt, då Säkerhetspolisen varit tydlig med det påtagliga hotet om stöld av kunskap från svensk forskning från främmande makt och då vi så sent som i slutet av förra året fick höra om hur Iran lyckats stjäla forskningsresultat från en rad brittiska universitet.

I fallet Iran vet vi att det dessutom finns ett särskilt intresse för områden där Sverige ligger i framkant, såsom drönarteknologi, artificiell intelligens, datahantering och mjukvaror. Uani menar att samtliga av dessa områden rymms inom ramen för de befintliga samarbeten som finns mellan iranska och svenska lärosäten.

Utbildningsminister Mats Persson önskas mot bakgrund av detta svara på följande fråga:

Hur ser ministern på de samarbeten som i dag sker mellan svenska och iranska lärosäten, och avser ministern att vidta några åtgärder mot bakgrund av Uanis rapport?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann